

позитивні зміни особистості, які стануть можливими саме завдяки формуванню толерантного середовища закладу освіти.

Список використаних джерел

1. Колупаєва, А. А. (2007). *Педагогічні основи інтегрування школярів з особливостями психофізичного розвитку у загальноосвітні навчальні заклади: монографія*. Київ: Педагогічна думка.
2. Прохоренко, Л. І., Бабяк, О. О., Баташева, Н. І. (2020). Психологічний супровід дітей з особливими освітніми потребами: стратегія реалізації. *Вісник НАПН України*, 2 (1), 1–6.

Глійчук Любомира,

*кандидатка педагогічних наук, доцентка,
доцентка кафедри початкової освіти Прикарпатського
національного університету імені Василя Стефаника*

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Проблема професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів завжди була у центрі уваги педагогічної науки та освітньої практики, а її актуальність є беззаперечною з огляду на сучасні виклики і швидко змінювані умови розвитку інформаційного суспільства. Учитель завжди уособлює у собі «мудрість суспільної свідомості», має «непересічний вплив на все суспільство», є «громадянином і професіоналом, наставником, поводитирем у майбутнє» [1, с. 17-18]. У цьому контексті на перший план виходить питання якості вищої освіти як категорії, яка має загальнолюдську і соціальну цінність. При цьому якість визначається не тільки певним обсягом знань і сформованими компетентностями, але й параметрами особистісного та громадянського розвитку

соціуму. Відтак нагальною є проблема побудови ефективної системи забезпечення якості вищої освіти та її моніторингу, який відіграє ключову роль у підвищенні ефективності системи управління якістю надання освітніх послуг, забезпечуючи збір інформації, її обробку та аналіз для швидкого реагування на зміни зовнішнього і внутрішнього освітнього середовища.

Моніторинг якості вищої освіти є своєрідною інформаційною системою синхронізації процесів спостереження, замірювання і розповсюдження інформації про стан освітньої діяльності закладів освіти та її окремих компонентів для вироблення відповідних управлінських рішень, прогнозування подальшого розвитку і внесення необхідних коректив для оптимізації зазначених процесів. У науковій літературі (І. Анненкова, В. Білецька, І. Булах, Л. Войтенко, О. Касьянова, А. Майоров, Є. Хриков) виокремлюють різні види моніторингу, що використовуються в освітній галузі, серед яких:

1) педагогічний моніторинг – супровідний контроль та поточне коригування діяльності викладачів і здобувачів, який дає змогу здійснити аналіз, прогнозування й проєктування освітнього процесу, визначити оптимальні прийоми конструктивної взаємодії його суб'єктів;

2) професіографічний моніторинг – процес діагностико-прогностичного спостереження за станом і розвитком процесу підготовки майбутніх фахівців задля виокремлення освітніх завдань, оптимального вибору методів, засобів і технологій їх досягнення.

3) освітній моніторинг – система збору, збереження, обробки й поширення інформації щодо діяльності педагогічної системи, яка визначає безперервне спостереження за її станом і передбачає прогнозування її розвитку.

На сучасному етапі розвитку вищої освіти широко впроваджуються цифрові інструменти моніторингу якості професійної підготовки майбутніх фахівців, зокрема шляхом проведення опитування та анкетування різних груп стейкхолдерів (здобувачів, викладачів, роботодавців, адміністрації ЗВО).

Наведемо приклади деяких із них:

- Google Форми – онлайн-сервіс для створення анкет, тестувань, опитувань задля отримання необхідної інформації, основними перевагами якого є: доступність, простота у використанні, мобільність, варіативність запитань, індивідуальне оформлення, візуалізація результатів.

- WebAnketa – цифровий сервіс, який, маючи ті ж характеристики, що і Google Форми, пропонує додаткові послуги, серед яких: дотримання унікальності респондентів (IP або cookies), широкі можливості публічних налаштувань, наявність різних форматів публікації анкет, їх редагування та візуального оформлення, здійснення аналізу статистики відповідей.

- SurveyMonkey – платформа для створення опитувань, що визначається можливістю створення різних типів питань (прапорці, оцінка за шкалою, список тощо), перегляду інформації про кількість опитаних, відсоткове співвідношення відповідей, дату заповнення, витрачений час та IP-адресу кожного респондента, експортування статистики у форматах CSV, PNG, PDF, PPT, SPSS, XLS.

- Survio – це онлайн-сервіс для створення опитувань і анкет, збору та аналізу даних, обміну результатами, який характеризується такими параметрами: більше сотні шаблонів опитувань з десятками видів дизайну, можливість вибору різних типів питань та їх копіювання, розташування одного або всіх питань на сторінці, індикатор прогресу проходження опитування, відзначення обов'язкових для відповіді питань, широкі можливості для аналітики відповідей, обробка результатів у режимі реального часу, їх доступність і збереження у різних форматах.

- Typeform – сервіс для створення динамічних форм, тестів і опитувань на основі потреб користувачів, який містить необмежену їх кількість із різними типами питань (від текстових полів і форм відповіді «так/ні» до полів із вибором картинки й шкал оцінки якості), дає змогу імпортувати анкети, зроблені в Google Формах, створювати анонімне опитування чи збирати контактні дані

респондентів.

Отже, реформування системи вищої освіти, інформатизація усіх сфер суспільного життя і діяльності вимагають якісних змін в управлінні освітньою діяльністю сучасних університетів, пошуку оптимальних індикаторів ефективності освітнього процесу. У цьому контексті зручними й ефективними є цифрові інструменти моніторингу якості професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів, використання яких дає змогу отримати об'єктивну інформацію про стан освітньої системи та її окремих компонентів, перебіг освітнього процесу із подальшим моделюванням, прогнозуванням й прийняттям відповідних управлінських рішень, що у підсумку сприяє покращенню якості надання освітніх послуг як одного із ключових пріоритетів розвитку вищої освіти в Україні.

Список використаних джерел

1. Зязюн І. А. Інтелектуально-творчий розвиток особистості в умовах неперервної освіти. *Неперервна професійна освіта : проблеми, пошуки, перспективи* : монографія / за ред. І. А. Зязюна. Київ : Віпол, 2000. 636 с.